

Valorificarea moștenirii științifice

Ana SOFRONI, conf. univ., bibliograf Biblioteca AGEPI

Omenirea a tins dintotdeauna spre perfecțiune, continuitatea fiind factorul care asigură succesul acestei tendințe.

Una din componentele culturii generale este cultura profesională, cu specificul său de ramură, cultură de care depinde nivelul și calitatea muncii în diverse domenii de activitate.

Specialiștii și cercetătorii consacrați valorifică moștenirea intelectuală, opera predecesorilor și, totodată, îmbogățesc domeniul în care activează cu noi idei și tehnologii, fapt care determină înflorirea economică și socială actuală. Pentru aceasta ei au nevoie de informație la zi care ar corespunde intereselor ce îi preocupă. Beneficiind de asistența informațională oferită de bibliotecile specializate, profesioniștii în domeniu pot să-și valorifice capacitățile creative, să cunoască prioritățile și idealurile civilizației moderne, pentru a realiza proiecte globale.

Știința și inovațiile se înscriu și în obiectivele guvernării actuale. Parlamentul R. Moldova a adoptat *Codul cu privire la știință și inovare* (în continuare *Cod*), decizie prin care a fost recunoscută importanța cercetărilor științifice și prevăzute măsuri eficiente, menite să optimizeze activitățile de organizare și desfășurare a investigațiilor științifice. Astfel, în art. 131 al *Codului*, se stipulează că Biblioteca științifică, de rînd cu alte instituții, face parte din sfera științei și inovării (1, 55), iar ca organizație din domeniul informațiilor științifico-tehnologice, ea are competențele de asigurare a accesului liber la resursele respective de informații, diseminarea informației referative, semnalarea și sintetizarea aparițiilor editoriale, acordarea de servicii informaționale, asistența metodologică în domeniul diseminării

informației și extensiunii cunoștințelor în diverse domenii, etc. (art. 122). Persoanele antrenate în activitatea științifică au, conform art. 155 al *Codului*, obligația de a-și îmbogăți continuu competențele profesionale, contribuind și în acest mod la difuzarea informației și la conștientizarea de către public a rolului științei și inovării în societatea contemporană.

În acest context, biblioteca specializată nu numai că susține specialiștii, cercetătorii științifici, cadrele didactice, studenții, oferindu-le informațiile de rigoare, ci apelează frecvent la consultațiile și opiniile lor pentru a face cât mai accesibil conținutul lucrărilor care urmează a fi implementate conform destinației.

Specificul colaborării capătă nuanțe deosebite în cazul în care beneficiarii sînt și autori ai proiectelor de cercetare, îndeosebi cînd acestea sînt finanțate din bugetul de stat. Informarea complexă asupra direcțiilor de cercetare oferă beneficiarilor posibilitatea de a cunoaște noile idei și tehnologii. În așa mod se produce instruirea lor profesională. Acesta e un proces care necesită adaptarea la diverse circumstanțe, fiind condiționat de necesitățile și cerințele informaționale, de nivelul de cultura profesională a beneficiarilor, de dotarea tehnică a instituției / bibliotecii specializate.

Una din formele de prezentare a rezultatelor obținute în urma studierii temelor programate oficial și finanțate din bugetul de stat sînt Rapoartele științifice. În republica noastră ele se înregistrează începînd cu anul 1996. Timp de 10 ani, evidența, depozitarea și punerea lor la dispoziția cititorilor se efectua prin intermediul Bibliotecii Republicane Tehnologico - Științifice

(BRTȘ), iar, din anul 2007 aceste funcții au fost transmise Bibliotecii AGEPI. În prezent, colecția de Rapoarte științifice a atins cifra de peste 2 100 de documente tradiționale și electronice. Ele sînt reflectate într-un fișier special, în care descrierile bibliografice sînt clasificate, în special, conform criteriilor numeric și cronologic. Consultînd fișa documentului, beneficiarul poate să-l identifice și după alte criterii: conducătorul temei, instituția științifică, domeniul de cercetare, tema studiată.

Biblioteca AGEPI a elaborat și completează sistematic baza de date (BD) *Rapoarte științifice* în soft-ul IRBIS, fapt care permite extinderea ariei de identificare a documentelor, inclusiv pînă la căutările complexe după fiecare element indicat în descrierea bibliografică electronică. Astfel, drept criteriu de căutare pot servi: titlul lucrării, anul elaborării ei, numărul înregistrării de stat, numărul de inventar al Secției științifice, numărul de inventar al depozitării, cuvintele-cheie, subiectul solicitat de cititor, data luării la evidență, coautorii etc.

BD *Rapoarte științifice* va fi plasată pe site-ul AGEPI, devenind accesibilă și în Internet. Cei interesați vor avea posibilitate s-o acceseze în regim on-line. Conținutul listei va fi actualizat cu regularitate conform rigorilor unor documente de uz și interes public. Preluînd experiența altor biblioteci (3, 342), vom miza neapărat pe spiritul de colaborare cu specialiști și cercetători din domenii concrete ale științei și practicii.

Diseminarea informației privind Rapoar-

tele științifice se face prin diferite metode: întruniri ale specialiștilor și savanților, Saloanele de Carte, simpozioane și conferințe. Se preconizează și editarea fasciculelor tematice *Rezultate științifice. Informare - expres*. La elaborarea lor se va ține cont de specificul activității științifice pe domenii, precum și de interesele agenților economici privind rețehnologizările sferei de producție.

În prezent este elaborată și pregătită pentru editare prima ediție a fasciculei *Tehnologii cu consum redus de energie și surse energetice alternative*. Descrierile bibliografice ale Rapoartelor științifice incluse în lucrare, sînt însoțite de un rezumat, menit să dezvăluie conținutul documentului în esența lui. Într-un compartiment aparte sînt prezentate selectiv brevetele de invenție la tema dată. Este evidențiat un compartiment și pentru cele mai frecvent întîlnite cuvinte - cheie cu ajutorul cărora, în caz de necesitate, pot fi efectuate operativ investigații suplimentare.

Rapoartele științifice, ca sinteze ale unor cercetări profunde și argumentate, trebuie recomandate cu insistență cititorilor preocupați de activitatea creativă. O perioadă îndelungată ele au fost neglijate, lăsînd consultarea și interpretarea lor la discreția cititorilor. Colaborarea Bibliotecii AGEPI cu bibliotecile publice și cele universitare ar putea include în numărul de activități și unele manifestări ce țin de diseminarea rezultatelor științifice care vizează protecția proprietății intelectuale.

Bibliografie consultată:

1. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova = Code of the Republic of Moldova on science and innovations = Кодекс Республики Молдова о Науке и Инновациях / Acad. de Șt. a Rep. Moldova. Ch.: Tipografia A.Ș.M., 2007. 284 p.
2. Sofroni, Ana. *Biblioteca specializată și stimularea spiritului inovațional în procesul instruirii continue*. In: *Lecturi AGEPI: Comunicări prezentate la simpozionul anual științifico-practic privind protecția proprietății intelectuale (ediția VIII, 20 - 21 apr. 2005)*. p. 53 - 56.
3. Moșoianu, Mariana. *Biblioteca O.S.I.M. - informatizare la vîrf*. In: *Biblioteca*. 2004, nr. 11 - 12, p. 341 - 342.